

Международен обзор на пазарите на зърнени и маслодайни култури, декември 2023 г.

Производство, предлагане и потребление на основните зърнени култури

В доклада за месец декември анализаторите от „Стратиджи грейнс“ прогнозираят за стопанската 2023/24 година в страните от ЕС27 увеличение на производството на пшеница царевица и ечемик спрямо предходния месец. За месеца очакваните количества произведена продукция се разпределят, както следва: за мека пшеница - 125,90 млн. тона, увеличение с 0,10 млн. тона на нивата спрямо ноември; царевица – 61,30 млн. тона, увеличение с 0,30 млн. тона на количествата спрямо предходния месец; ечемик - 47,30 млн. тона, увеличение с 0,20 млн. тона на месечна база.

На годишна база прогнозата на „Стратиджи грейнс“ за продукцията от основните зърнени култури - пшеница, ечемик и царевица за ЕС27 за маркетинговата 2024/2025 г. е да повиши стойностите си с 3,50% или с 9,40 млн. тона спрямо 2023/2024 маркетингова година - 277,80 млн. тона за 2024/2025 г. и 268,40 млн. тона 2023/2024 г. Производството на мека и твърда пшеница се прогнозира да намалее с 0,68% (-0,90 млн. тона) - 133,20 млн. тона 2023/2024 г. и 132,30 млн. тона 2024/2025 г.; за ечемика се очаква увеличение на производството с 11,42% (+5,40 млн. тона) - 47,30 млн. тона 2023/2024 г. и 52,70 млн. тона 2024/2025 г.; при царевицата за зърно прогнозата е за увеличение с 3,59% (+2,20 млн. тона) - от 61,30 млн. тона 2023/2024 г. на 63,50 млн. тона 2024/2025 г.

Засетите площи с основни зърнени култури на територията на ЕС27 се прогнозира да достигнат до общо 40,42 млн. ха – намаление с 0,02 млн. ха за 2024/2025 година, спрямо 2023/2024 година - 40,44 млн. ха.

Запасите от зърнени култури на територията на ЕС27 се намаляват с 1,80 млн. тона и възлизат на 23,10 млн. тона за декември месец, при 24,90 млн. тона предходния месец.

По отношение на световното производство за основните зърнени култури (пшеница, царевица и ечемик), за 2024/2025 година от „Стратиджи грейнс“ прогнозираят производство, възлизащо на 2 103,40 млн. тона. На месечна база се отчита намаление от 35,80 млн. тона. (2 103,40 млн. тона декември и 2 067,60 млн. тона месец ноември). На годишна база, производството на основни зърнени култури в световен аспект отчита намаление от 36,80 млн. тона (2 103,40 млн. тона за 2024/2025 и 2 066,60 млн. тона за 2023/2024 година).

Крайните световни запаси от пшеница, царевица и ечемик се увеличават със 7,10 млн. тона на месечна база и се прогнозира на 554,90 млн. тона (537,80 млн. тона през ноември месец).

В основните световни производствени райони се очаква засетите площи с основните зърнени култури за маркетинговата 2024/2025 година да се намалее с 10,52 млн. ха на годишна база до 461,41 млн. ха, при 471,93 млн. ха за маркетинговата 2023/2024 година.

Пшеница

Прогнозата на Американския департамент по селско стопанство (USDA) за декември е в размер на 783,01 млн. тона, по отношение на очакваното глобално производство на пшеница. Това е увеличение от 1,03 млн. тона (+0,13%) спрямо ноември (781,98 млн. тона), като завишение на реколтата се очаква в Канада (+0,95 млн. тона, +3,08%) и Австралия (+1,00 млн. тона, +4,08%), а намаление в Бразилия (-1,00 млн. тона, -10,64%). В останалите производствени райони ЕС, САЩ, Русия, Украйна, Индия, Китай, Аржентина, Великобритания, Етиопия и Казахстан се запазват на нивата от предходния месец. Очакваните крайни световни запаси от пшеница са със занижена оценка през декември с 0,48 млн. тона и са 258,20 млн. тона (258,68 млн. тона за ноември).

Оценки за реколтата от пшеница за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Ноември	2023/24 прогноза Декември
В света	780,25	788,50	781,98	 783,01
ЕС	138,24	134,34	134,30	 134,30
САЩ	44,80	44,90	49,31	 49,31
Канада	22,42	33,82	31,00	 31,95
Русия	75,16	92,00	90,00	 90,00
Украйна	33,01	20,90	22,50	 22,50
Индия	109,59	104,00	110,55	 110,55
Китай	136,95	137,72	137,00	 137,00
Аржентина	22,15	12,55	15,00	 15,00
Австралия	36,24	39,00	24,50	 25,50
Великобритания	13,99	15,54	14,30	 14,30
Бразилия	7,70	10,60	9,40	 8,40
Етиопия	5,52	5,80	5,20	 5,20
Казахстан	11,81	16,40	12,00	 12,00

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates“, December 2023.

Ечемик

Прогнозата на USDA за декември относно световното производство на ечемик е 143,59 млн. тона и показва увеличение с 1,31 млн. тона, +0,92%, (142,28 млн. тона през ноември). Общото увеличение в световното производство на ечемик се дължи главно на увеличените добиви в реколтите на ЕС (+0,13 млн. тона, или +0,26%), Канада (+0,90 млн. тона, или +11,20%) и Австралия (+0,30 млн. тона, или +3,09%). Намаление на добивите не се предвижда. В САЩ, Русия, Украйна, Великобритания, Аржентина и Турция очакваното производство на ечемик се запазва на нивата от предходния месец. Световните запаси се запазват на нивата от предходния месец и са прогнозирани на 18,10 млн. тона декември (18,10 млн. тона ноември).

За световното производство на ечемик в анализите на „Стратиджи Грейнс“ през този месец се очаква увеличение в производството на месечна и годишна база. За месец декември 2023/24, прогнозните количества за производство на ечемик в света са за 141,80 млн. тона (140,10 млн. тона предходния месец), увеличение на нивата от предходния месец с 1,70 млн. тона. За стопанската 2024/25 година (150,40 млн. тона) спрямо стопанската 2023/2024 година (141,80 млн. тона) увеличението в производството на ечемик е 8,60 млн. тона.

В основните световни производствени райони се очаква засетите площи с ечемик да се увеличат до 47,60 млн. ха за маркетинговата 2023/2024 година, при 47,04 млн. ха за маркетинговата 2023/2024 година, или с 0,56 млн. ха.

Оценки за реколтата от ечемик за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Ноември	2023/24 прогноза Декември
В света	145,40	151,99	142,28	↑ 143,59
ЕС	52,05	51,79	48,35	↑ 48,48
САЩ	2,62	3,80	4,03	↔ 4,03
Канада	6,98	9,99	8,00	↑ 8,90
Русия	17,51	21,50	20,50	↔ 20,50
Украйна	9,92	6,18	6,15	↔ 6,15
Великобритания	6,96	7,39	7,00	↔ 7,00
Австралия	5,30	14,10	9,70	↑ 10,00
Аржентина	4,04	4,50	5,00	↔ 5,00
Турция	4,50	7,40	8,00	↔ 8,00

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates“, December 2023.

Царевица

USDA предвиждат световната продукция от царевица за декември да се увеличи с 1,28 млн. тона, +0,10% (1 220,79 млн. тона ноември при 1 222,07 млн. тона декември).

Увеличение на производството се предвижда в ЕС (+0,30 млн. тона, или +0,50%), Украйна (+1,00 млн. тона, или +3,39%) и Русия (+1,00 млн. тона, или +6,25%), а намаление в Канада (-0,22 млн. тона, или -1,46%) и Мексико (-1,00 млн. тона, или -3,77%). В останалите производствени райони Аржентина, Бразилия, Китай, Южна Африка и Индия, прогнозното производство се запазва на нивата от предходния месец. Увеличават се прогнозираните крайни световни запаси от царевица, като те са с оценка да достигнат нива от 315,22 млн. тона през декември, при равнище от 314,99 млн. тона за ноември – увеличение с 0,23 млн. тона.

Оценка за реколтата от царевица за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Ноември	2023/24 прогноза Декември
В света	1 218,70	1 150,73	1 220,79	↑ 1 222,07
САЩ	382,89	348,75	386,97	↔ 386,97
Канада	14,61	14,54	15,30	↓ 15,08
Аржентина	49,50	35,00	55,00	↔ 55,00
Бразилия	116,00	132,00	129,00	↔ 129,00
ЕС	71,37	52,97	59,80	↑ 60,10
Украйна	42,13	27,00	29,50	↑ 30,50
Китай	272,55	277,20	277,00	↔ 277,00
Русия	15,23	15,83	16,00	↑ 17,00
Южна Африка	16,14	17,00	16,80	↔ 16,80
Индия	33,73	36,00	34,30	↔ 34,30
Мексико	26,76	28,08	26,50	↓ 25,50

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates“, December 2023.

Маслодайни култури

Анализаторите от USDA очакват глобалната реколта от **всички маслодайни семена да се намали с 0,07% или с 0,47 млн. тона на месечна база** до размер от 660,99 млн. тона през декември при 661,46 млн. тона през ноември, което се дължи на занижените реколти в САЩ, Бразилия, Турция и др.

Световните запаси от маслодайни семена за декември месец се прогнозира на 131,69 млн. тона, стойности с 0,31 млн. тона по-високи от ноември (131,38 млн. тона).

Производството на соя в глобален план се очаква да достигне 398,88 млн. тона през декември месец, при 400,42 млн. тона ноември, което е намаление с 1,54 млн. тона, или с 0,38%. Занижена реколта се очаква в Бразилия и Мексико, незначително увеличение в Канада и Русия, а в останалите основни производствени райони се запазва на нивата от предходния месец. Крайните световни запаси от соя през декември (114,21 млн. тона) се намаляват с 0,30 млн. тона спрямо ноември (114,51 млн. тона). Обработваемите площи се прогнозира да се увеличат през този месец с 0,05 млн. ха и от 139,05 млн. ха през ноември да достигнат до 139,10 млн. ха декември.

При рапицата, се наблюдава увеличение на производството с 1,40 млн. тона, 1,64% на месечна база. Произведените прогнозни количества за декември са 86,98 млн. тона, а за ноември - 85,58 млн. тона.

При реколтата от слънчоглед, по данни на USDA в световен мащаб за декември се наблюдава намаление от 0,18 млн. тона, или с 0,32% на месечна база. От 56,98 млн. тона през ноември на 56,80 млн. тона декември. Незначително увеличение на производството на месечна база се очаква в Канада с 0,02 млн. тона, а намаление в Аржентина - от 4,70 млн. тона на 4,50 млн. тона (-0,20 млн. тона, или с -4,26%). В останалите производствени райони (ЕС, Русия, Украйна, Сащ, Китай, Турция, Казахстан и Южна Африка) производството на слънчоглед се запазва на нивата от предходния месец. Световните реколтирани площи от слънчоглед се намаляват на месечна база с 0,09 млн. ха и се прогнозира на 28,38 млн. ха за декември при 28,47 млн. ноември.

Оценка за реколтата от слънчоглед в света, млн. тона

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Ноември	2023/24 прогноза Декември
В света	56,95	51,66	56,98	 56,80
ЕС	10,29	9,29	10,65	 10,65
Русия	15,57	16,25	17,50	 17,50
Украйна	17,50	11,20	14,50	 14,50
Аржентина	4,05	4,50	4,70	 4,50
САЩ	0,86	1,28	1,00	 1,00
Китай	2,42	2,37	2,25	 2,25
Турция	1,75	1,90	1,55	 1,55
Казахстан	1,03	1,30	1,20	 1,20
Южна Африка	0,75	0,73	0,94	 0,94

Източник: USDA, Reports „Oilseeds: World markets and trade“, December 2023.

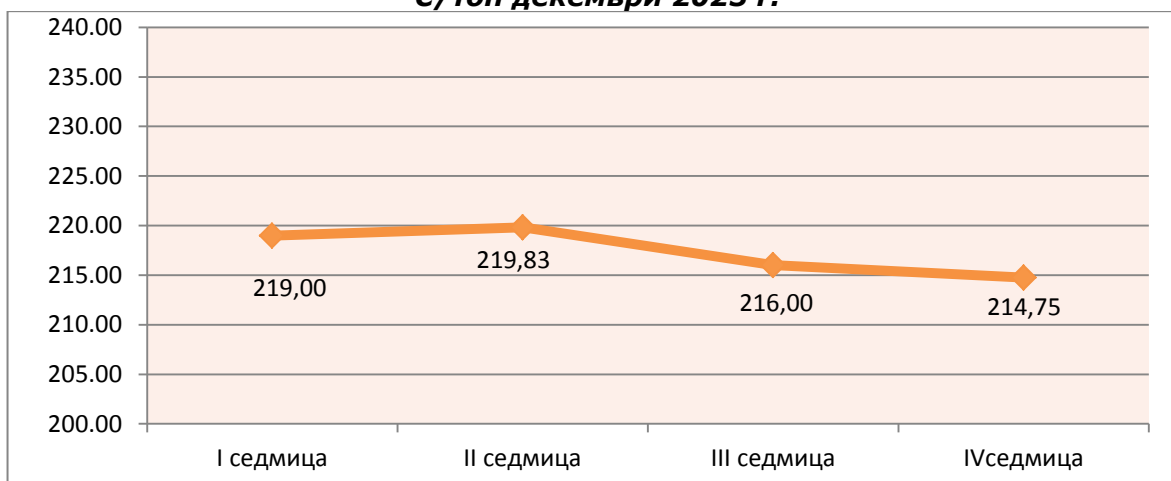
Търговия и цени

Физически пазар

Средната FOB цена на **пшеницата** на пристанище Руан за месец декември от настоящата година е 217,40 €/тон - намаление с 3,48 €/тон на месечна база (220,88 €/тон средна цена за ноември месец). FOB цената този месец е с намаление от 4,25 €/тон (от 219,00 €/тон до 214,75 €/тон).

При **пшеницата** с произход Украйна и Русия, със съдържание на протеини от 12,5% няма данни за търговия и цени.

**Движение на средната месечна FOB цена на пшеница – Руан
€/тон декември 2023 г.**

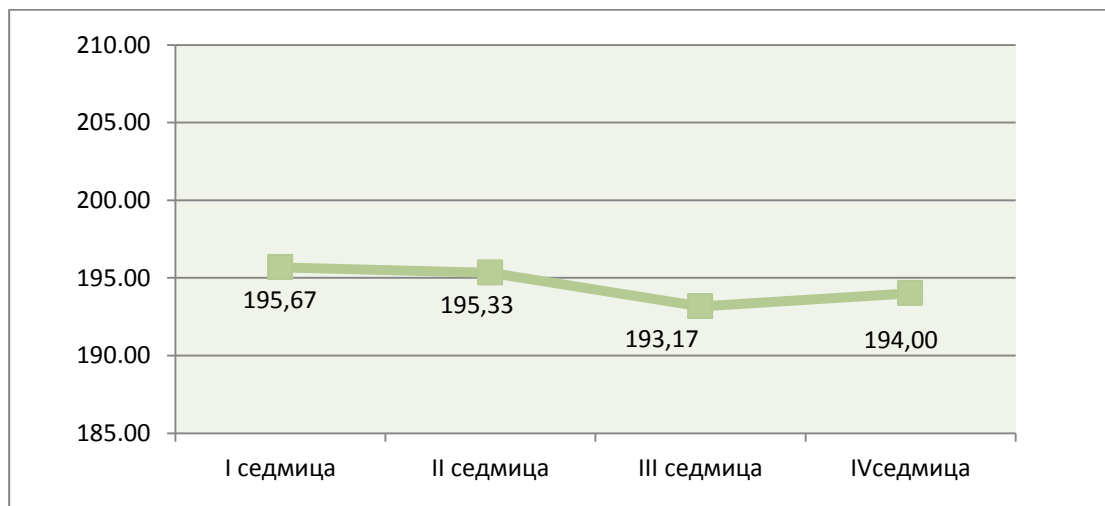

Източник: www.Agritel

FOB цената на **ечемика** на пристанище Руан е с намаление (-9,00 €/тон) през месец декември (от 201,50 €/тон в началото на месеца до 192,50 €/тон в края). Средната месечна стойност се намалява на месечна база с 0,17 пункта и е 197,54 €/тон за декември при 197,71 €/тон през ноември месец. **За украинския фуражен ечемик** няма данни за търговия и цени.

В ценовите равнища на **царевичата** на пристанището в Бордо, през месеца се отчита низходяща тенденция (-1,67 €/тон), а средната цена за периода е 194,54 €/тон и показва намаление от 3,71 €/тон - нива от 198,25 €/тон през ноември.

Движение на средната месечна FOB цена на царевича Бордо, €/тон, декември 2023 г.

Източник: www.Agritel

Цената на **маслодайния слънчоглед** през месеца на пристанище Сен Назер е с низходящи (-7,50 €/тон) ценови нива (от 432,50 €/тон до 425,00 €/тон), а средната цена за месеца е 429,58 €/тон.

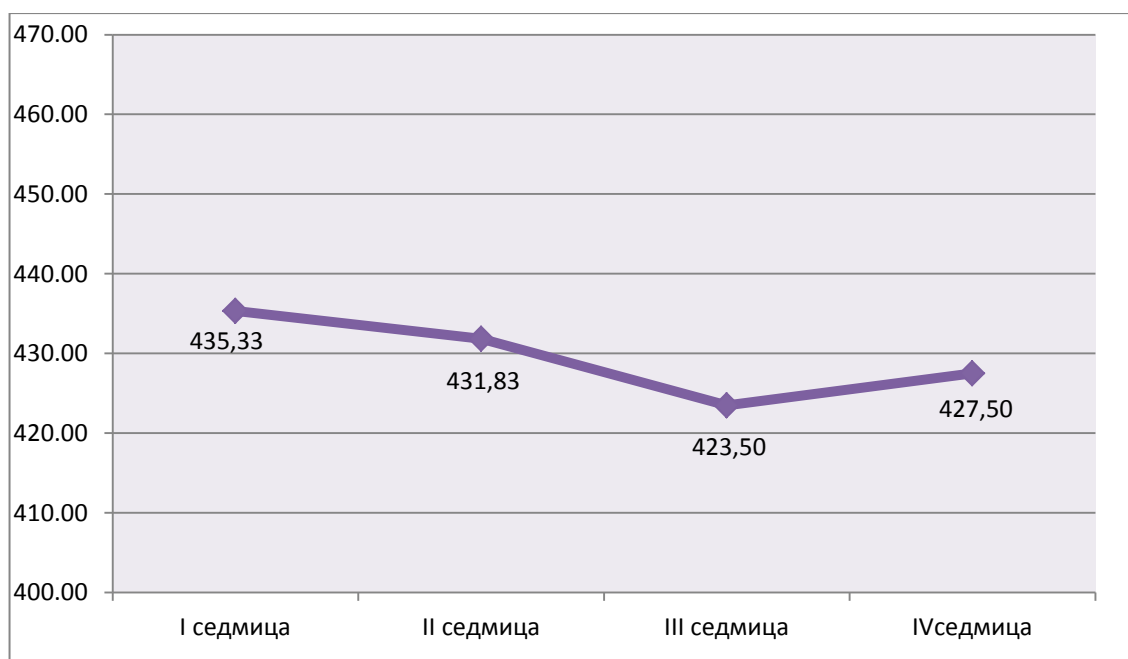
Движение на средната месечна FOB цена на слънчоглед Сен Назер €/тон, декември 2023 г.

Източник: www.Agritel

Средната цена за декември месец за **рапицата** на пристанище Мозел е 429,54 €/тон, при 433,75 €/тон през ноември, което е намаление с 4,21 €/тон на месечна база. В рамките на месеца, цената на рапицата е с намаление от 7,83 €/тон.

Движение на средната месечна FOB цена на рапица – Мозел €/тон, декември 2023 г.

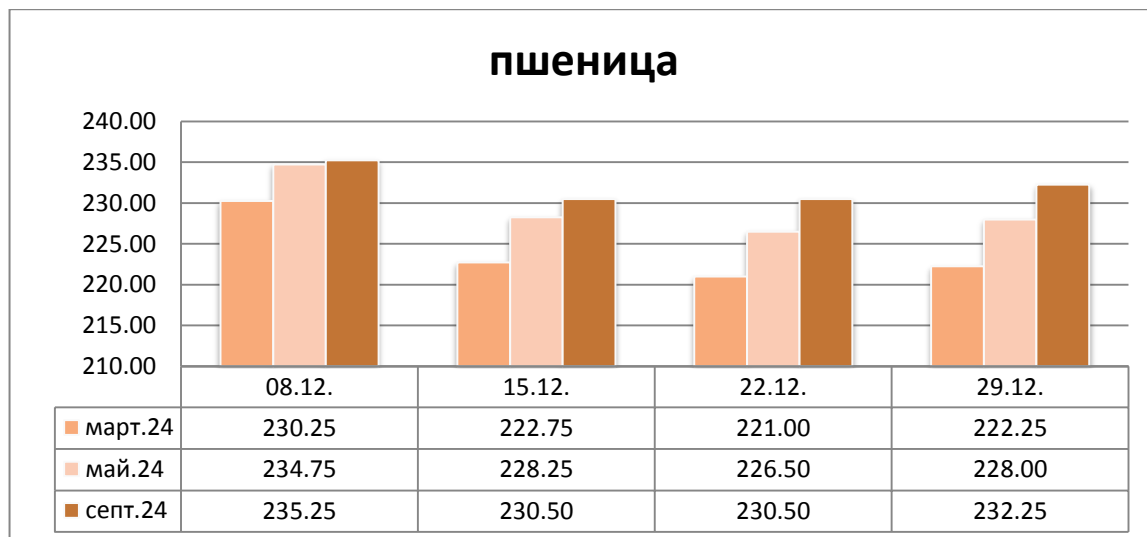

Източник: www.Agritel

Фючърсен пазар

На фючърския пазар при пшеницата за доставка март 2024 г. се наблюдава намаление на котировките с 8,00 €/тон. (от 230,25 €/тон в началото на месеца до 222,25 €/тон в края). Средната фючърсна цена за месец март е 224,06 €/тон.

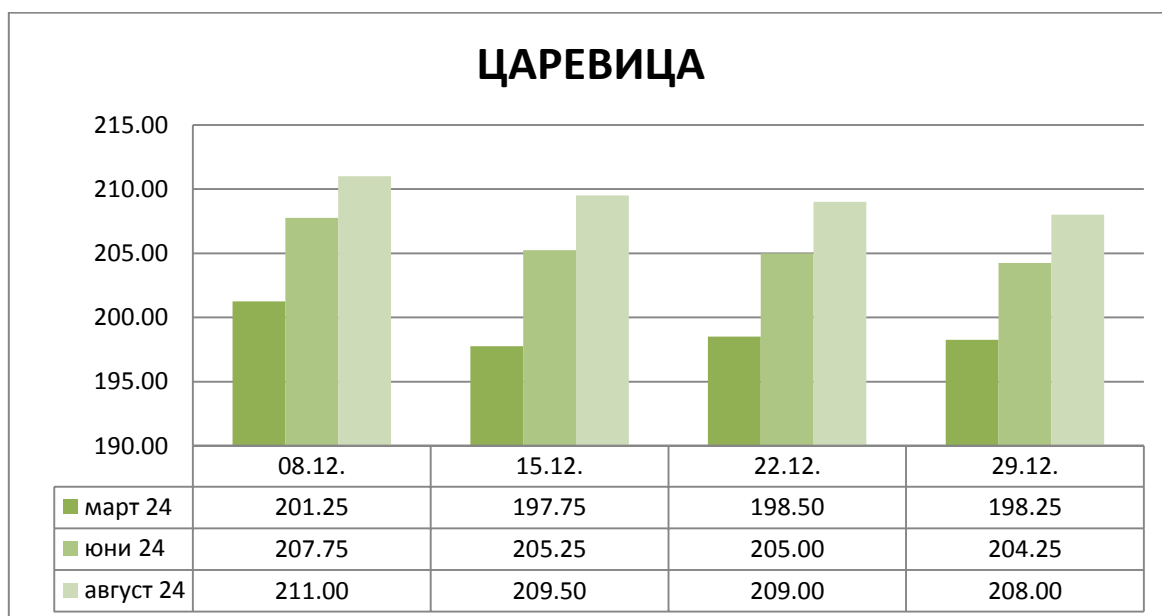
Пшеница EURONEXT, ПАРИЖ €/t, декември 2023

Източник: www.Agritel

На европейския фючърсен пазар за доставка март 2024 г., царевицата стартира с цена от 201,25 €/тон. В края на разглеждания период достига до нива на търговия от 198,25 €/тон – намаление на котировките с 3,00 пункта. Средната фючърсна цена за месец март е 198,94 €/тон.

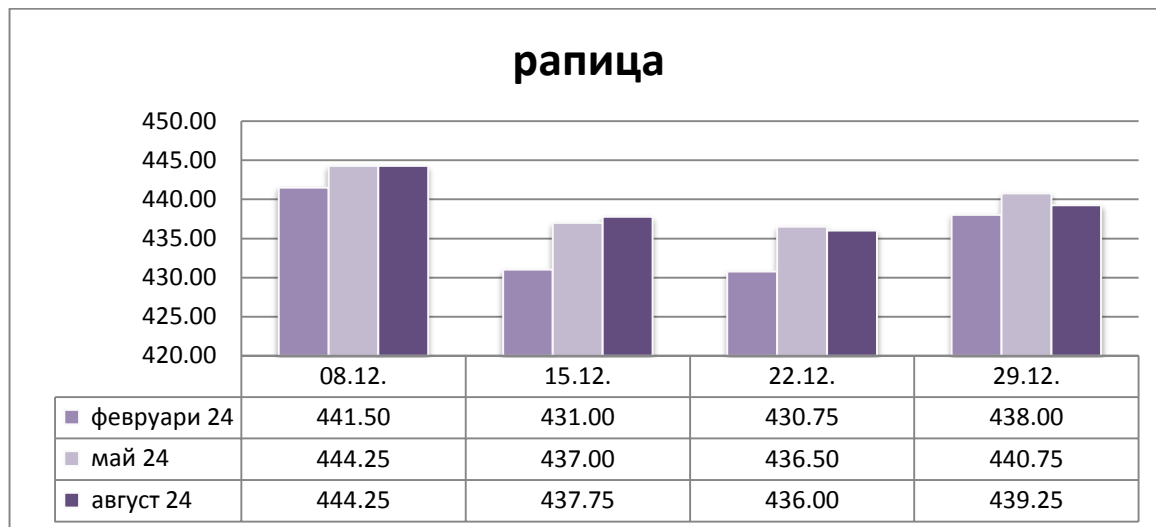
Царевица EURONEXT, ПАРИЖ €/t, декември 2023

Източник: www.Agritel

Средната фючърсна цена за месец февруари 2024 г. за рапицата е 435,31 €/тон, за месец май 2024 г. – 439,63 €/тон, респективно през месец август 2024 г. – 439,31 €/тон.

Рапица EURONEXT, ПАРИЖ €/t, декември 2023

Източник: www.Agritel

Международни търгове

През месец декември 2023 г. бяха проведени следните по-важни търгове:

ИЗБРАНИ СТРАНИ С ПО-ГОЛЕМИ ТЪРГОВЕ	КУЛТУРА	КОЛИЧЕСТВО /ТОН/	ЦЕНА ДОЛАР/ТОН C&F	ПРОИЗХОД	СРОК НА ДОСТАВКА
Южна Корея	царевица	132 000	255,35	САЩ	01.02.- 29.02.2024г.
Йордания	Фуражен ечемик	60 000	243,50	Произволен произход	01.02.24г.- 29.02.2024г.
Алжир	твърда пшеница	500 000	435,00	Мексико	01.02.24г.- 29.02.2024г.
Ливан	мека пшеница, 11,5%	30 000	253,00	Украйна	05.01.24г.- 29.02.2024г.
Тунис	твърда пшеница	75 000	437,20	Произволен произход	05.01.24 – 29.02.2024.
Египет	мека пшеница	120 000	278,25	Русия	05.01.24 – 29.02.2024.
Египет	мека пшеница	60 000	269,00	Украйна	05.01.24 – 05.02.2024.
Египет	соево масло	17 000	905,00	Произволен произход	01.02.24г.- 29.02.2024г.
Тунис	мека пшеница	100 000	278,80	Произволен произход	05.01.24 – 29.02.2024.
Тунис	Фуражен ечемик	50 000	237,40	Произволен произход	05.01.24 – 29.02.2024.
Египет	мека пшеница	480 000	284,90	Русия	05.01.24 – 31.03.2024.
Южна Корея	соев шрот	60 000	475,90	Южна Америка	05.01.24 – 29.02.2024.

Източник: Zarnoborsa, December 2023

- От Европейската комисия прогнозира крайни запаси от мека пшеница в ЕС за 2023/24 на ниво 18,3 млн. тона (19,1 в предходната оценка). Повишено е потреблението на фуражна пшеница с 1 млн. тона предвид слабата реколта от овес.

- Според данни на Националното бюро по статистика на Китай през 2023 в страната е прибрана рекордна царевична реколта от 288,8 млн. тона зърно (277,2 през 2022). Реколтата от ориз е 206,6 млн. тона, а от соя 23,84 млн. тона.

- Според данни на МЗ на Франция през 2024/25 площите със зимна мека пшеница в страната ще бъдат 4,49 млн. хектара, което е с 5,1% по-малко от 2023/24 и е най-нисък показател за последните четири години. Площите със зимен ечемик ще бъдат 1,31 млн. хектара (-4% спрямо миналата година и +3.1% спрямо средното ниво за последните четири години). Площите със зимна рапица нарастват с 0,5% до 1,35 млн. хектара.

- През 2023/24 световният износ на рапица ще достигне 18,1 млн. тона. Трите най-големи износителки Канада, Австралия и Украйна ще обезпечат 90% от износа. Експортът от Австралия ще нарасне с 0,7 млн. тона, от Канада с 0,3 млн. тона, а от Украйна ще спадне с 0,3 млн. тона.

- От 04.12.2023 г. Украйна започна да приема заявления за издаване на лицензи за износ на пшеница, царевича, слънчогледово и рапично семе към Република България. Веднъж седмично украинската страна ще предоставя на Министерство на земеделието и храните на Република България информация за получените заявления за издаване на лицензи за износ на някои от четирите продукта за България. Впоследствие българската изпраща обратна информация до украинската страна относно допустимостта на заявените количества продукти в съответствие със законодателството на Европейския съюз и Република България.

- От МЗ на Русия са потвърдили прогнозата си за експортния потенциал на руско зърно през 2023/24 от 65 млн. тона, в т.ч. 47 млн. тона пшеница.

- През първите 11 месеца на 2023 износът на слънчогледово масло от Русия за Китай е бил 816,000 тона, което е 4,3 пъти повече от същия период на 2022.

- Малайзия запазва експортното мито на палмово масло и през януари 2024 на ниво 8%.

- Правителството на Индия ще запази ниските импортни мита на растителните масла до март 2025. Целта е да се стабилизируют вътрешните цени на продукцията като се държат на сравнително ниски нива.

- Прибраният слънчоглед в Русия достига 16,697 млн. тона (+2% спрямо 2022), соя 6.742 млн. тона (+12.3% спрямо 2022) и рапица 4.196 млн. тона (-7.1% спрямо 2022).